ZÁSADY PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU OBCE RATBOŘ
(RATBOŘ – SEDLOV – TĚŠÍNKY)
Zásady byly schváleny Zastupitelstvem obce Ratboř dne 19. února 2026

I. Základní principy

1. Cílem participativního rozpočtu je přiblížení rozhodování o využití obecních prostředků všem občanům obce. Každý občan obce má právo nejen na konkrétní informace o rozhodování zastupitelů v oblasti tvorby a naplňování rozpočtu obce, ale zároveň má v rámci kvalitní komunikace práce na rozhodnutí o přidělení části prostředků obce na konkrétní aktivity a akce.
2. Participativní rozpočet je nástrojem všech občanů obce Ratboř pro zvýšení participace a podílu občanů na rozhodování o obecních záležitostech. Podrobnosti procesu rozdělování prostředků prostřednictvím participativního rozpočtu upravují tyto zásady, schválené Zastupitelstvem obce Ratboř dne 19. února 2026.

II. Proces vytváření participativního rozpočtu

1. Participativní rozpočet je vždy společným projektem Zastupitelstva obce Ratboř a občanů obce Ratboř.
2. Proces vytváření participativního rozpočtu začíná vyhlášením výzvy pro občany Zastupitelstvem obce Ratboř. Obsahem výzvy je stanovení termínů a zásad pro podávání návrhů na realizaci projektů prostřednictvím participativního rozpočtu.
3. Následně je prostor pro podávání návrhů ze strany občanů obce. Podrobnosti a pravidla pro podávání návrhů upravuje bod IV. těchto zásad.
4. Zastupitelstvo obce schválí koordinační komisi pro participativní rozpočet, která je minimálně tříčlenná a skládá se pouze z občanů obce. Člen koordinační komise nemůže podávat návrhy na realizaci projektu participativního rozpočtu. Komise přijímá návrhy, posuzuje proveditelnost návrhů a jejich soulad s těmito Zásadami. Komise zároveň řídí průběh celého procesu vytváření participativního rozpočtu.
5. Po uplynutí lhůty pro podávání návrhů projektů participativního rozpočtu dojde k veřejné prezentaci návrhů a k diskusi občanů o všech předložených návrzích, které splňují pravidla pro podávání návrhů.
6. Ve lhůtě do 30-ti dnů od veřejné prezentace všech projektů se koná hlasování občanů, kterým občané vyberou vítězný návrh či návrhy na realizaci projektu participativního rozpočtu pro daný rok.
7. Následně dojde k vyhlášení výsledků a k realizaci vítězných projektů.

III. Vyhlášení výzvy

1. Zastupitelstvo obce Ratboř musí každý rok vydat výzvu k podávání návrhů na projekty participativního rozpočtu, a to nejpozději do 30. června.
2. Součástí výzvy je stanovení celkové částky, kterou Zastupitelstvo obce Ratboř vyčlenilo na projekty participativního rozpočtu, stanovení maximální částky, kterou lze čerpat na jeden projekt, a stanovení harmonogramu plnění participativního rozpočtu pro daný rok.
3. Výzva je zveřejněna na úřední desce obce, internetových stránkách, sociálních sítích obce a v dalších informačních systémech, které obec používá.

IV. Návrhy projektů

1. Návrhy projektů participativního rozpočtu může navrhovat každý občan s trvalým pobytem v obci Ratboř a s aktivním volebním právem. Návrhy mohou podávat rovněž právnické osoby se sídlem v obci Ratboř.
2. Každý návrh musí obsahovat tyto údaje:

a. název projektu,
b. popis projektu a zdůvodnění jeho významu pro obec Ratboř,
c. popis umístění projektu nebo specifikaci využití v obci,
d. rozpočet projektu,
e. identifikaci navrhovatele či navrhovatelů (jeden návrh může podat i skupina občanů či seskupení právnických osob) s uvedením kontaktních údajů.

3. Návrhy projektů se posílají k rukám členů koordinační komise, schválené zastupitelstvem obce. Návrhy lze předávat osobně na podatelnu obce, poštou na adresu obecního úřadu nebo elektronicky na schválenou adresu elektronické pošty.
4. Navrhovatelé spolupracují s koordinační komisí až do ukončení realizace projektu.
5. Návrhy projektů musí splňovat následující podmínky:
   a. každý návrh musí být realizovatelný do 12 měsíců od vyhlášení výsledků hlasování o projektech,
   b. návrh musí být v souladu se zákony i s možnostmi realizace obcí Ratboř,
   c. projekt musí být realizován pouze na území obce Ratboř,
   d. návrh projektu nesmí počítat s příjmem pro autora návrhu, nesmí být určen na vytvoření projektové dokumentace, nesmí být v rozporu se strategickým a územním plánem obce,
   e. návrhy nesmí překročit celkovou částku, stanovenou Zastupitelstvem obce Ratboř na jeden projekt participativního rozpočtu,
   f. provozní náklady nesmí přesáhnout 20% z celkového rozpočtu projektu,
   g. pokud bude realizovaný návrh produkovat zisk, ten bude ziskem obce Ratboř,
   h. výsledný projekt nebude propagovat produkty či služby komerčních právnických osob, politických stran, hnutí nebo zájmových organizací, politiků či náboženských organizací, stejně tak nebude šířit názory a stanoviska těchto subjektů,
   i. projekty nemohou směřovat k finanční podpoře osob či udělování finančních darů,
   j. projektem nesmí být ani návrh na změnu legislativy nebo jiného předpisu či odborného regulačního omezení.

V. Rozhodování o návrzích

1. Každý podaný návrh po ukončení lhůty pro podávání návrhů zkontroluje koordinační komise, aby zjistila, zda jsou návrhy v souladu s těmito Zásadami a vyhlášenou výzvou Zastupitelstva obce Ratboř.
2. Následně zkontroluje proveditelnost projektu. Ke zjištění proveditelnosti může komise přizvat k vyjádření názoru i další odborníky na oblast, které se projekt týká. Za poskytnutí takové služby nevzniká přizvanému odborníkovi nárok na finanční vyrovnání.
3. Po analýze všech projektů vydá koordinační komise stanovisko ke všem projektům. Ty, které neodpovídají těmto Zásadám, zákonům či možnostem realizace, vyřadí a jejich vyřazení přesně zdůvodní.
4. Komise vyrozumí na kontaktní adresu všechny navrhovatele o výsledku kontroly proveditelnosti a souladu se Zásadami participativního rozpočtu obce Ratboř. V případě odstranitelných závad vyzve navrhovatele, aby do 10 kalendářních dnů závady z návrhu odstranil.
5. Po sestavení konečného seznamu návrhů projektů participativního rozpočtu zveřejní koordinační komise prostřednictvím všech obvyklých informačních kanálů obce (viz bod III.3) seznam projektů, o kterých se bude hlasovat, a zveřejní termín pro veřejné projednávání návrhů.

6. Rozhodnutí koordinační komise o vyřazení návrhu projektu může změnit svým rozhodnutím Zastupitelstvo obce Ratboř, které je oprávněno vrátit návrh projektu na seznam projektů, určených pro hlasování.
7. Při veřejném projednávání dostane každý navrhovatel prostor představit svůj návrh. Na zdůvodnění má vymezení čas o rozsahu maximálně 10 minut. Veřejná diskuse se následně vede po ukončení prezentace všech návrhů společně ke všem návrhům.
8. Do 30-ti dnů od veřejného projednávání návrhů se koná hlasování.
9. Hlasovat může každý občan obce Ratboř s trvalým či přechodným pobytem v obci Ratboř, a to od dovršení 15 roku věku. Rozhodujícím dnem pro hlasovací právo je den hlasování.
10. Hlasování je tajné. Občan hlasuje tak, že na hlasovacím lístku označí křížkem ten návrh, kterému dává svůj hlas a přeje si tak realizaci tohoto projektu v rámci participativního rozpočtu. Hlasovací lístek následně vloží do uzavřené a jen k tomuto účelu určené schránky, která vylučuje manipulaci s lístky.
11. Hlasování se koná v časech a v prostoru, který určí starosta obce.
12. Po ukončení hlasování zjistí koordinační komise výsledky hlasování, vyřadí neplatné hlasovací lístky a výsledky ihned zveřejní na úřední desce obce a obvyklým způsobem (čl. III.3).

VI. Vítězné projekty

1. K realizaci jsou zvoleny občany ty projekty, které získali nejvíce hlasů v hlasování občanů.
2. Vítězný projekt či projekty budou financovány z rozpočtu obce Ratboř.
3. Na realizací projektů dohlíží koordinační komise společně s navrhovateli projektů.
4. Prodloužení termínů pro realizaci projektu je možné pouze zásahem vyšší moci.
5. Pokud dojde vlivem nečekaných okolností ke zdražení projektu o více než 25%, bude z realizace vyřazen. V opačném případě bude realizován s podporou obce Ratboř.

VII. Závěrečná ustanovení

1. Informační kampaň k výzvě a následně k propagaci návrhů projektů před hlasováním organizuje a financuje obec Ratboř do maximální výše 3 000 Kč.
2. V případě nerealizování projektu zůstávají prostředky určené na projekt, který realizován nebude, v rozpočtu obce.
3. Tyto zásady schválilo Zastupitelstvo obce Ratboř dne 19. února 2026 a platí od 1. března 2026.